## Second year B.Sc. Examination March / April - 2016 Paper - 203 - Physical Chemistry

Time-2.60 hours

8379 | 8383

Marks-75

Q-1	(a)	પૃષ્ઠતાણ એટલે શું ? પૃષ્ઠતાણ શોધવાની બિંદુ પધ્ધતિ સમજાવો.	[10]
	(b)	પ્લેટીનમ ઇલેકટ્રોડ અને ગ્લાસ ઇલેકટ્રોડ પર નોંધ લખો.	[09]
		<u>અથવા</u>	
Q-1	(a)	ગિબ્સ હેલ્મહોલ્ટેઝ સમિકરણ તારવો.	[10]
	(b)	પ્રવાહી સંગમ સ્થિતિમાન માટે e.m.f નું સૂત્ર તારવો.	[09]
Q-2	(a)	પ્રતિવર્તી અને અપ્રતિવર્તી ઘટના વચ્ચેનો તફાવત આપો. 'અપ્રતિવર્તી ઘટના દરમ્યાન એન્ટ્રોપી વધે	[10]
		છે' એમ સાબિત કરો.	
	(b)	ઉત્તેજકો અને વિષ ઉદીપન વિશે સમજાવો.	[09]
		<u>અથવા</u>	
Q-2	(a)	દ્વિતિય ક્રમની પ્રક્રિયા એટલે શું ? દ્વિતિય ક્રમ ની પ્રક્રિયામાં જ્યારે પ્રક્રિયકોની સાંદ્રતા જુદી જુદી	[10]
		હોય ત્યારે પ્રક્રિયા વેગ અચળાંક નુ સમીકરણ તારવો.	
	(b)	ફ્ઇઝ નિયમ એટલે શું ? તેમાં આવતા પદો ઉદાહરણો આપી સમજાવો.	[09]
Q-3	(a)	ફેઇઝ ડાયાગ્રામ એટલે શું ? સલ્ફર પ્રણાલી નો ફેઇઝ ડાયાગ્રામ દોરી સમજાવો.	[10]
	(b)	નીચેના પદો સમજાવો :	[09]
		૧. ધન ઉદીપક ૨. ૠણ ઉદીપક ૩. સ્વયં ઉદીપક	
		અથવા	
Q-3	(a)	તૃતિય કમની પ્રક્રિયા એટલે શું ? તૃતિય કમ ની પ્રક્રિયામાં જ્યારે પ્રક્રિયકોની શરૂઆત ની સાંદ્રતા	[10]
		સમાન હોય ત્યારે પ્રક્રિયા વેગ અચળાંક નુ સમીકરણ તારવો.	
	(b)	E.M.F માપનની પ્રાયોગીક પધ્ધતિ સમજાવો.	[09]
Q-4	(a)	દ્ધિધૃવ ચાકમાત્રા એટલે શું ? અશુ બંધારણ નકકી કરવામાં તેની અગત્યતા સમજાવો.	[10]
	(b)	દ્ધિતિય ક્રમ ની પ્રક્રિયા કે જેમાં બંન્ને પ્રક્રિયકોની શરૂઆતની સાંદ્રતા સરખી (a=b) છે. આ પ્રક્રિયા	[80]
		20% જેટલી 600 સેકન્ડમા પૂરી થાય છે તો 85% પ્રક્રિયા પૂરી થવા માટે કેટલો સમય જોઇએ.	
		<u>અથવા</u>	
Q-4	(a)	ફુગાસીટી અને સક્રિયતા પર નોંધ લખો.	[10]
	(b)	20° સે તાપમાને ટોલ્યુઇન નો વકિભવનાંક 1.4978 અને તેની ઘનતા 0.866 ગ્રામ/મીલી હોય	[08]
		તો ટોલ્યુઇન નો અશુવકિભવનાંક શોધો.	

## Second year B.Sc. Examination March / April - 2016 Paper - 203 - Physical Chemistry

Time-2.80 hours Marks-75 8383 Q-1 (a) What is surface tension? Explain drop method for the determination of [10] surface tension. (b) Write note on platinum electrode and glass electrode. [09] OR Q-1 (a) Derive Gibbs - Helmholtz equation. [10] (b) Derive the equation for e.m.f of liquid junction potential. [09] Q-2 (a) Give the difference between reversible and irreversible changes. Prove [10] that "Entropy increases during the irreversible change." (b) Explain promoters and poisoning catalysis. [09] (a) What is second order reaction? Derive the reaction rate constant [10] Q-2 equation for second order reaction in which both the reactants are different concentration. (b) What is phase rule? Explain the terms involved in it with examples. [09] Q-3 (a) What is phase diagram? Draw and explain phase diagram of sulphur [10] system. (b) Define the following terms: [09] 1. Positive catalyst 2. Negative catalyst 3. Auto catalyst OR (a) What is third order reaction? Derive the reaction rate constant equation Q-3 [10] for third order reaction when the initial concentrations of reactants are egual. (b) Explain the experimental method for the measurement of E.M.F. [09] (a) What is Dipole moment? Discuss its importance in determination of [10] Q-4 molecular structure. (b) In a second order reaction in which initial concentration of reagents is [80] same (a=b). This reaction 20% is completed in 600 seconds, how time will it take to complete 85% reaction? <u>OR</u> (a) Write note on fugacity and activity. [10] Q-4 (b) The refractive index of Toluene is 1.4978 at 20 °C and its density is 0.866 [80]

gm/ml calculate molar refractive index of Toluene.